

NA DEVONSHIRSKOM
POBŘEŽÍ + 1

Sestry z Sea View

JULIE
KLASSENNOVÁ

527.net
vydavatelství

*Sestry
z0 Sea View*

NA DEVONSHIRSKOM
POBŘEŽÍ ♦ 1

*Sestry
z Sea View*

JULIE
KLASSENNOVÁ

i527.net
vydavatelstvo

Copyright © 2021 by Julie Klassen

Originally published in English under the title
The sisters of Sea View
by Bethany House Publishers,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.
All rights reserved.

Citáty z Biblie sú preložené podľa
ekumenického prekladu na www.mojabiblia.sk.

Všetky práva vyhradené. Bez predchádzajúceho
písomného povolenia vydavateľa nesmie byť
žiadna časť publikácie reprodukováaná, uložená
do vyhľadávacieho systému alebo prenášaná
v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom
– napríklad elektronicky, kopírovaním,
nahrávaním. Výnimkou sú krátke citácie
recenzií v tlačenej podobe.

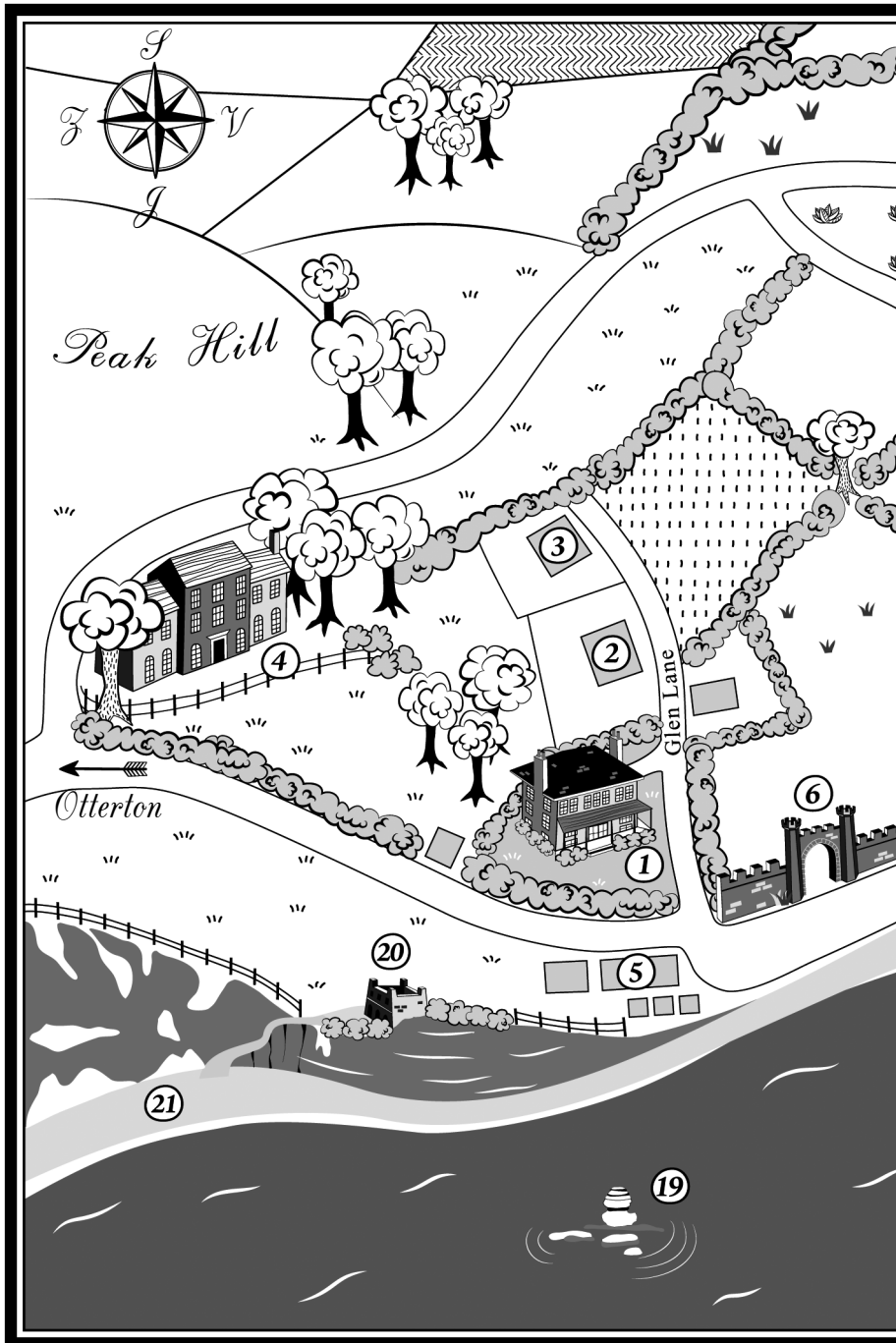
Slovenské vydanie:
Copyright © i527.net, s. r. o., 2023
www.i527.net

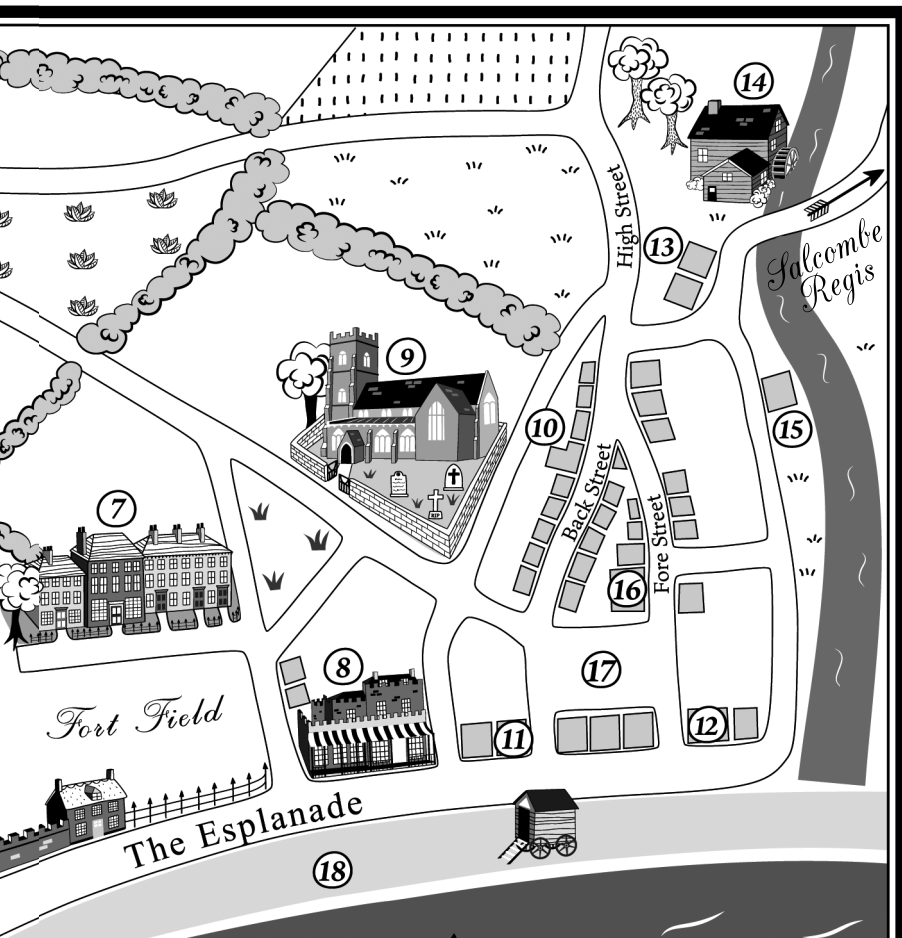
ISBN 978-80-8249-103-9

Venujem pamiatke Walta McCoya,
ktorý sa so mnou podelil
o príbeh svojej matky Violy
a tým ma inšpiroval
k vytvoreniu jednej postavy
v tejto knihe.

Starý Sidmouth

1 - Sea View	9 - farský kostol	16 - hostinec
2 - Westmount	10 - hostinec	London Inn
3 - Woolbrook	Old Ship Inn	17 - trhovisko
4 - Peak House	11 - kúpele	18 - pláž
5 - Heffer's Row	12 - hotel York	19 - skala Chit Rock
6 - stará pevnosť	13 - chudobinec	20 - vápenka
7 - Fortfield Terrace	14 - vodný mlyn	21 - západná pláž
8 - Wallisova knižnica	15 - Marshova kaplnka	

Sidmouth oslavujú pre jeho mierne podnebie.
Mne dokonale vyhovuje.
Môj kašeľ zoslabol a každým dňom priberám a silniem.

– Elizabeth Barrettová (Browningová)

Nasýť nás zrána svojou milosťou,
aby sme každý deň radostne plesali.

– Žalm 90:14

Vyhliadka na strávenie budúcich liet pri mori...
je veľmi lákavá.

– Jane Austenová

1

Uzdrav ma, Pane, a budem zdravý.

– Jeremiáš 17, 14

APRÍL 1819

Sarah Summersová opatrne zdvihla rodinné dedičstvo a nostalgia ju zahalila ako teplý plášť. Na porcelánovom tanieri so zlatou obrubou bol namaľovaný farebný obraz troch sestier v čínskych rúchach, stojacich v hlúčiku, a štvrtej, ktorá im čítala. Otec ho daroval ich matke už veľmi dávno.

Sarah prstom nežne pohladkala postavy a v hrdle jej navrela hrča. Keď si na tanieri všimla prach, vybrala si z rukáva vreckovku, aby ho zotrela.

V tej chvíli vbehli do izby jej dve sestry, odlišujúce sa vzhľadom aj temperamentom.

„Sarah, povedz Vi, aby mi vrátila môj slamený klobúk.“

Viola sa zamračila. „Ten ti predsa nepatrí. Patril...“

Sarah si uvedomila, že Viola sa chystá vysloviť zakázané meno, a srdce jej vynechalo jeden úder. Ruka jej mimovoľne vyletela k hrudi... a vzácny tanier s rinčaním spadol na zem.

Och, nie. Sarah si kľakla, zúfalo zbierala roztrúsené črepy a v duchu si nadávala. *Nešikovná hlupaňa...* Posúvala sa na kolenách

zahalených čiernou látkou smútočných šiat a načahovala za úlomkami, kým všetky nepozbierala.

Podarí sa ich niekedy zlepíť?

„Pozri, čo si spôsobilá,“ vyčítala svojmu dvojčaťu Emily, stojaca neďaleko.

„Za to nemôže ona, ale ja,“ zamrmlala Sarah.

„Iste,“ nahnevane odfrkla Emily. „Viola nikdy za nič nemôže. Môže si robiť, čo sa jej zachce, a všetky ju máme ľutovať.“

„To už stačilo. Au!“ Sarah si zdvihla k perám porezaný prst a oblizla z neho krv. „Išli by ste obe robiť niečo užitočné, kým to upracem?“

Emily sa s ďalším urazeným odfrknutím obrátila a vo víre svetlého mušelinu vyšla z izby. Viola ju bez slova nasledovala.

Jej mladšie sestry odložili smútočné šaty už koncom minulého roka, ale Sarah neoplakávala iba jednu stratu. Čiernu nosila už takmer dva roky, aj keď nikdy nebola vydatá a od smrti ich otca čoskoro uplynie rok.

Opatrne vložila porcelánové črepy do škatule na rukavice. Rozhodla sa, že sa ich pokúsi poskladať a zlepíť dohromady. Úlomky boli väčšinou dosť veľké, okrem... *Och nie*. Tri kúsky sa celkom rozdrobili...

Pri pohľade na ne – pochmúrnu pripomienku, že jej rodina už nikdy nebude úplná – pocítila prenikavú bolesť, akoby jej do hrude vrazili nôž.

Vzala metlu, pozametala zvyšný prach a potom išla matke priznať, čo urobila.

Sarah ju ako zvyčajne našla v jej izbe. Ležala na francúzskej posteli s baldachýnom a chrbtom sa opierala o podhlavnice. Dnes mala na sebe čierne krepové šaty.

„Prepáč, mama. Bola som nešikovná a hlúpa.“

„A preto musíš robiť taký rozruch?“

„Rozbila som tvoj tanier.“

„Môj tanier? Ktorý?“

„Porcelánový... so štyrmi dievčatami.“

Sarah jej položila škatuľu do lona. Matkine nežné oči sa pri pohľade na jej obsah zahmlili. „Och, to je škoda.“ Váhavo zdvihla jeden úlomok.

„Opatrne,“ varovala ju Sarah. „Pred chvíľou som sa na jednom porezala.“

„Váš otec bol naň veľmi pyšný,“ pokračovala matka, akoby ju nepočula. „Našiel ho v jednom obchode na Bond Street. Údajne mu pripomenul naše štyri dievčatá – pravdaže, skôr než prišla na svet Georgiana. Trval na tom, aby sme ho vystavili v salóne, aj keď sa nehodil k nábytku.“ Pokrútila hlavou a trochu skrivila pery. „Aký len bol sentimentálny... vtedy.“

Sarah sa stiahlo hrdlo. „Áno.“

V posledných dvoch mesiacoch svojho života bol jej kedysi neškodný otec nahnevaný a roztrpčený. A mohla za to ona, aspoň čiastočne.

„To je škoda.“ Matka vrátila črep do škatule a vzdychla si. „Viem, že si ten tanier milovala.“

„Ja? Myslela som, že ty...“

Eugenia Summersová k nej zdvihla zrak. „Och, celkom sa mi páčil, lebo mi ho daroval tvoj otec. Ale jeho strata mi srdce nezlomí a ani tebe by nemala.“

„Ďakujem, mama. Si veľmi láskavá.“

„A ty, moja drahá, si všetko príliš pripúšťaš. Vždy si to robila. Najmä odvtedy, čo... Nuž, teraz o tom nebudeme hovoriť.“ Matka sa nasilu usmiala a zmenila tému. „Čoskoro príde pán Alford, však?“

„Áno. Čaj bude pripravený o niekoľko minút. Dúfam, že nám prinesie dobré správy.“

Matka jej stisla ruku. „O tom dosť pochybujem, drahá.“

Po otcovej smrti ich gloucestershirske panstvo, ktoré sa dedilo po mužskej línii, pripadlo ich príbuznému, ktorého sotva poznali.

Našťastie otec za peniaze, ktoré zdedil po strýkovi z matkinej strany, kúpil tento dom. Sea View teda nebol súčasťou pozostalosti s vopred určeným dedičom a otec ho mohol v poslednej vôli odkázať svojej manželke. Takisto súhlasil s vdovským venom, ktoré jej mali vyplatiť v prípade jeho smrti, ale podrobnosti ešte nepoznali. Dúfali, že prostriedky im budú stačiť na slušné živobytie.

Do Sidmouthu sa presťahovali pred šiestimi mesiacmi a odvtedy uhrádzali všetky výdavky z matkinho vreckového na oblečenie a iné osobné potreby, ktoré si nasporila za predchádzajúce roky. Lenže táto finančná rezerva sa rýchlo zmenšovala.

Sarah sa rozhliadla po matkinej izbe. „Mám priniesť ešte zopár stoličiek alebo...?“

„Nie, prijmem ho v salóne. Myslím, že tam ešte zvládnem zájsť. Nechcem, aby ten muž videl, ako som zoslabla.“

„Ako chceš.“ Sarah vyšla z matkinej izby a zamierila do neďalekého salóna. Tam položila na svoj pracovný stôl škatuľu na rukavice a potom zišla do kuchyne v suteréne pripraviť čaj.

Zatiaľ čo nalievala horúcu vodu, kuchárka položila na podnos tanier s ríbezľovými koláčmi. „Upiekla som ich sama. Ten pekáč si podľa mňa účtuje priveľa.“

Sarah pozrela na tanier. Tenkou polevou sa kuchárke nepodarilo celkom zakryť spálené okraje dosť neforemných koláčov. Pečenie nikdy nebolo silnou stránkou pani Besleyovej, no dnes im budú musieť stačiť.

Poďakovala kuchárke a vrátila sa na prízemie. Sarah a Viola pomohli matke prejsť do salóna a o chvíľu prišiel ich rodinný právnik Nigel Alford, ako sa dohodli. Toho muža videli krátko po otcovej smrti, ale toto bola jeho prvá návšteva Sea View.

Emily a Georgiana sa k nim pripojili a Sarah naliala čaj, zatiaľ čo Emily ponúkala tanier s koláčmi. Právnik si z jedného odhryzol, pokrčil nosom a odložil ho.

Potom si pán Alford chlipol z čaju, odkašlal si a prihovoral sa manželke svojho bývalého klienta.

„Poslednú vôľu vášho manžela overili a väčšinu majetku podľa očakávania previedli na zákonného dediča. Splatil som všetky dlhy nebohého pána Summersa a s ľútosťou vám musím oznámiť, že vaša finančná situácia je dosť bezútešná.“ Sústredil sa na matku, akoby tam dievčatá vôbec neboli. „Vdovské veno dohodnuté v manželskej zmluve bude poskytnuté vo forme renty, pričom úroky vám vyplatia raz za rok. Obávam sa však, že na uživenie takej veľkej rodiny nebudú stačiť. Preto vám navrhujem, aby ste tento dom predali, lebo na jeho údržbu nebudete mať z dlhodobého hľadiska dostatok prostriedkov.“

„B-budeme žiť skromne.“ Sarah vo svojom hlase zreteľne počula zúfalstvo. „Budeme šetriť.“

Zamračil sa. „Pochybujem, že sa vám podarí platiť dane, nieto ostatné výdavky – bez ohľadu na to, či sa uskromníte alebo nie.“

Neveriaci o ňo pozrela. „Lenže ak predáme tento dom, kde budeme bývať?“

Zdvihol úzke plecيا. „Mohli by ste si prenajať niekoľko izieb. Vyšli by vás oveľa lacnejšie než bývanie v takomto veľkom dome.“

Sarah sa naježila. „Je nás tu päť, pán Alford, a to nepočítam naše verné služobníctvo. Jessie je mladá a prácu si nájde ľahko, ale naša kuchárka a sluha sú príliš starí, aby sa mohli zamestnať inde.“

Konečne vzal sestry na vedomie a preletel po nich očami. „V tom prípade by ste mohli vy, dámy, považovať o nejakom zamestnaní – pravdaže, zodpovedajúcom vašej výchove. Mohli by ste sa zamestnať napríklad ako guvernanky.“

„Hrôza,“ odsekla matka. „Zjavne ste nikdy nemali milovanú dcéru alebo sestru, ktorá sa ujala takej úlohy. Nikdy ste od nich nedostali listy, v ktorých opisovali svoju ťažkú situáciu – ako musia znášať pohŕdanie svojho okolia, izolované od rodiny a odkázané na spoločnosť niekoľkých rozmazaných detí.“

Právnik zažmurkal a na vráskavom krku mu poskočil ohryzok. „Nie, ja... Nuž, bol to len návrh.“

„Chceme zostať spolu, pane,“ ozvala sa Sarah. „Ak je to vôbec možné.“

Vážne prikývol. „Chápem, ale želania sa nám vždy nesplnia.“ Vstal na odchod. „Prosím, zvážte moju radu a dajte mi vedieť, či vám smiem pomôcť s predajom domu.“

Počúval ich vôbec? Tento muž im zjavne nedokáže pomôcť. *Ak chceme zostať spolu*, uvedomila si Sarah, *musíme nájsť nejaké riešenie samy*.

Keď pán Alford odišiel, utiahla sa do knižnice, aby sa poriadne pozrela na ich financie. Porovнала výdavky za posledné mesiace s odhadovanými príjmami z matkinho vdovského vena a napokon neochotne uznala, že právnik má pravdu – keď minú matkinu finančnú rezervu, peniaze im dlho nevydržia. Okrem dane z pozemkov a okien museli vláde platiť aj daň za to, že zamestnávajú sluhu, ako aj za veľa iných vecí: soľ, noviny, mydlo, sviece, čaj, sponky, cukor, kávu, koče, tapety... Potom tu bola dodatočná cirkevná daň a miestne dane, pričom všetky tieto poplatky museli zaplatiť ešte pred uhradením bežných výdavkov na jedlo, palivo, oblečenie a tak ďalej. Nehovoriac o lekároch a liekoch pre matku.

Koč a kone budú musieť zjavne predať. Čo iné by mohli urobiť? Sarah chcela najať pomocníčku do kuchyne, ktorá by trochu odbremenila ich prepracovanú kuchárku a jedínú slúžku, ale to teraz neprichádzalo do úvahy. Premýšľala, či by sa nemala pokúsiť o pečenie sama – tým by pomohla pani Besleyovej a zároveň znížila sumu, ktorú platili miestnemu pekárovi.

Kým sedela za písacím stolom nad účtovnými knihami, niekto zaklopal na zárubňu otvorených dverí. Sarah zdvihla zrak a pri pohľade na slečnu Fran Stirlingovú sa trochu upokojila.

„Nepočula som vás prichádzať.“

„Jessie ma pustila dnu.“

Matkina bývalá komorná bola chudá tridsaťročná bruneta s krásnou tvárou, ktorú špatil len príliš špicatý nos. Výplatu si odkladala a nasporené peniaze a malé dedičstvo po starom otcovi jej umožnili pred niekoľkými rokmi odísť zo služby a kúpiť skromnú ubytovňu vo východnom Sidmouthe. Odvtedy si slečna Stirlingová so svojou bývalou paňou priateľsky dopisovala, a keď sa presťahovali do Sidmouthu, prvá ich privítala v novom domove.

Pekne oblečená žena naklonila hlavu nabok a zadívala sa na ňu. „Prečo sa tvárite tak nešťastne?“

Sarah si vzdychla a stručne jej opísala situáciu – žene natoľko dôverovala, aby ju nemusela prikrášľovať.

Slečna Stirlingová zamyslene prikývla a rozhliadla sa okolo seba. „Nuž, drahá, asi by ste sa mali dať na podnikanie ako veľa iných obyvateľov Sidmouthu, aby ste zarobili nejaké peniaze navyše. Prenajímajte izby návštevníkom. Musím sa pochváliť, že mne to vynáša veľmi slušne, a váš dom je oveľa väčší než môj.“

„Naozaj? Myslíte, že by sme to mohli urobiť? O tomto druhu podnikania nič nevieme.“

„Ale no tak, vaša matka predsa patrila medzi najobľúbenejšie hostiteľky v grófstve. Často ste hostili návštevy, usporadúvali oslavy, vínočné večierky, večere a podobné spoločenské podujatia.“

„Áno, ale iba pre rodinu a priateľov. Neviem si predstaviť, že by sme v našom dome ubytovávali cudzích ľudí.“

„Chvíľu vám potrvá, kým si na to zvyknete, to nepopieram. Ale ak chcete, rada sa s vami podelím o všetky skúsenosti, ktoré som v tejto oblasti získala.“ Slečna Stirlingová sa uškrnula a dodala: „A po tých dvoch minútach vám pomôžem aj inak, pokiaľ to bude v mojich silách.“

Sarah sa nad radou slečny Stirlingovej zamyslela a začala zostavovať plán.

Nasledujúci deň zvolala rodinné stretnutie a tentoraz sa všetky zišli v matkinej izbe. Ležala na posteľnej prikrývke celkom oblečená – ako zvyčajne v čiernom –, s dekou na nohách. Slečna Stirlingová sa vrátila, aby ich podporila a pomohla im dotiahnuť posledné detaily plánu.

Keď si všetky posadali, Sarah im vysvetlila rozdiel medzi ich príjmami a výdavkami a potom aj spôsob, akým by mohli získať chýbajúce peniaze – prenajímaním izieb v Sea View.

Viola so zjazvenými ústami a sklonom vyháňať sa ľuďom vzniesla námietku prvá. „Nechcem tu cudzincov!“

Matka sa zamračila. „Ani ja. Máme si tu zriadiť ubytovňu? Neurazte sa, slečna Stirlingová, ale znie to tak... tak... lacno.“ Matka sa zachvela.

„A čo rekreačný dom?“ navrhla Sarah.

Fran Stirlingová trpezlivo vysvetlila: „Tu v Sidmouthe tento výraz väčšinou používajú pre nehnuteľnosti, ktoré ponúkajú na prenájom celé a neobývané, nanajvýš s jedným alebo dvomi sluhami.“

„Isto existuje aj iný názov, ktorý by sme mohli použiť,“ naliehala matka. „A čo... penzión? To znie... vznešenejšie.“

Fran prikývla. „Súhlasím, a zároveň najlepšie vystihuje krásny domov, ako je Sea View.“

„Ako ho nazveme, je vedľajšie,“ namietla Emily. „Kde by sme ubytovali hosti? Máme iba niekoľko voľných izieb.“

Sarah nazrela do svojho zoznamu. „Na poschodí je šesť dostatočne veľkých izieb – vlastne sedem, ak k nim pripočítaš aj moju malú.“

„Ale v štyroch predsa bývame my.“

„Budeme sa musieť vzdať vlastných izieb a bývať spolu. Mohli by sme prenajať aj ten veľký šatník – ako susednú spálňu –, lebo je obrátený k moru.“

Ich matka zvrátila čelo. „Prenajala by si aj izbu vášho otca? Cudzím ľuďom?“

„Áno, mama. Nemá najkrajší výhľad, ale patrí k najväčším miestnostiam v dome. Vypracem z nej aj posledné veci, ktoré tam zostali, a starostlivo ich zabalím. Nezabúdaj, že počas nášho prvého pobytu v Sea View tam otec spal iba niekoľko mesiacov.“

Matka si vzdychla. „Asi máš pravdu.“

„A kde budem spať ja?“ spýtala sa Georgiana.

„Môžeš bývať so mnou,“ ponúkla jej Sarah.

Zvyčajne usmieva sa Georgiana sa zamračila. „Ale mne sa páči, že mám svoju vlastnú izbu.“

„Je mi ľúto. Nedá sa nič robiť.“

Pätnásťročná dcéra sa zamyslela. „Mohla by som sa aspoň presťahovať do niektorej prázdnej miestnosti v podkroví?“

„V podkroví?“ Matka zvrátila obočie. „Tam predsa spali slúžky.“

„Nechápem, prečo by nemohla bývať v podkroví,“ zastala sa jej Sarah. „Teraz tam spí iba Jessie.“ Ich kuchárka a sluha mali izby v suteréne, blízko kuchyne.

„Tak dobre,“ súhlasila matka.

Georgie sa znovu usmiala.

Sarah dodala: „A musím vás všetky požiadať, aby ste pomáhali s hosťami alebo inak zarobili peniaze, ktoré nám umožnia najat' niekoho namiesto vás.“

„Budem pomáhať,“ sľúbila Georgiana. „Môžem ustieľať posteľ a vykonávať podobné práce.“

„Dobre. Viola?“

Pokrútila hlavou a jej pehavá tvár nadobudla odmietavý výraz. „Neprichádza do úvahy. Georgie možno považuje hru na slúžku za príjemné rozptýlenie, ale ja nie. Som dcéra urodzeného muža. To je pod moju dôstojnosť.“

Sarah v duchu uznala, že na jej slovách je zrnko pravdy.

„Počula si Sarah,“ podotkla Emily. „Všetky musíme prispieť svojím dielom.“

Matka sa zamyslene zamračila. „Mohla by som... niečo ušiť. Možno nové obrusy? Tú svoju prekliatu slabosť nenávidím. Kiežby som vám dokázala pomôcť viac...“

Viola vzdorovito zdvihla bradu. „Ak musím drieť ako otrok, chcem aspoň zostať v úzadí. Nechcem prichádzať do styku s hosťami.“

Emily odfrkla. „Čo – chceš pomáhať pani Besleyovej šúpať zemiaky a umývať riad? Alebo prať bielizeň?“

Viola sa zachvela.

Ich matka varovne zdvihla dľaň. „Ani jedna moja dcéra nebude pracovať ako práčka! Aspoň bielizeň môžeme posielat' na pranie mimo domu.“

„Každá práca, ktorou poveríme niekoho cudzieho, bude pre nás znamenať výdavok navyše,“ pripomenula im Sarah. „Potom nám zostane menej peňazí pre mäsiara, zeleninára a sviečkara, a to nespomínam výplaty a dane.“

„Ale pri praní bielizne by sme podľa mňa mali urobiť výnimku. Nemáme mangel. A keď si predstavím všetky tie plachty a uteráky...“

„Ja dávam našu bielizeň prať,“ ozvala sa slečna Stirlingová. „Za rozumnú cenu. Poznám správnu osobu, na ktorú sa môžem vždy spoľahnúť.“

„Výborne. Ďakujem.“

„A čo budeš robiť ty, Emily?“ vyzývavo sa spýtala Viola. „Vylievat' nočníky?“

Sarah sa rýchlo ozvala, aby zabránila ďalšej hádke: „Našťastie máme novú toaletu a v zadnej záhrade je ešte drevený záchod, aj keď by sa ho možno zišlo opraviť.“

„Aj na túto prácu poznám vhodného človeka,“ prehodila slečna Stirlingová.

Sarah vzala ďalší papier. „Radšej začnem písať druhý zoznam.“

„Napíšem inzeráty do novín a postarám sa o korešpondenciu,“ ponúkla sa Emily.

„Ďakujem, Emily,“ odvetila Sarah. „Ale asi budeš musieť pomôcť aj s hosťovskými izbami.“

„Ak to musí byť, tak dobre,“ nahnevane odsekla.

„Inzeráty?“ Matka znovu zvrátila obočie. „Na to som nepomyslela. Musíme všetkým oznámiť, že si potrebujeme doplniť príjmy?“

„Nemyslím, že v inzerátoch treba uviesť priezvisko,“ odvetila Fran Stirlingová. „Stačí, keď uvediete názov domu, opíšete jeho krásnu polohu a zmienite sa o pohodlne zariadených priestraných izbách.“

„Nuž, to je úľava.“

„Škoda, že Sidmouthského sprievodcu vydali pred niekoľkými rokmi,“ dodala slečna Stirlingová. „Zmienka v ňom by nám pomohla – je veľmi obľúbený. Ale aj novinové inzeráty môžu byť užitočné, aj keď sú drahšie.“

Matka zmenila tému. „Aké jedlá budeme musieť podávať?“

Všetci pozreli na slečnu Stirlingovú.

„Určite raňajky,“ odvetila, „a pravdepodobne aj večere – aspoň niekoľko dní v týždni.“

Ich matka zastanala. „Pani Besleyovej sa to nebude páčiť. Už nie je najmladšia a takmer každý deň sa vyhráza, že odíde do dôchodku.“

„Porozprávam sa s ňou,“ slúbila Sarah. „Pokúsím sa ju uchláchoľiť. A možno by si mohla vymyslieť jedálny lístok, mama. V tom si vždy bola skvelá.“

„Veľmi rada.“

Sarah sa nikto nespýtal, čo bude robiť ona, lebo všetci vedeli, že dobrovoľne prevezme najviac pracovných povinností.

Matku nechali odpočívať a Sarah, Emily a slečna Stirlingová prešli všetky miestnosti na prízemí – jedáleň, raňajkový salónik, salón, obývačku a knižnicu. Odtiaľ pokračovali po dlhom schodisku na poschodie, kde sa nachádzali spálne, a dohodli sa na potrebných opravách, zmenách a veciach, ktoré bude treba kúpiť do spální a kúpeľní, napríklad nové uteráky a posteľnú bielizeň.